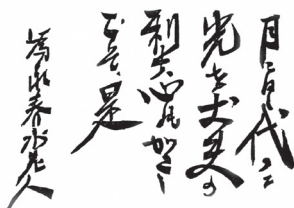

TAMENAGA SHUNSUI

POVESTEA CELOR 47 DE RONINI

Ilustrații de KAI SAI YEI SEN

Traducere din limba engleză și cuvânt introductiv:

GABRIELA BADEA

EDITURA HERALD

București

CUPRINS

CUVÂNT INTRODUCTIV	9
PREFAȚA AUTORULUI	17
CAPITOLUL I	19
SABIA E SCOASĂ DIN TEACĂ	
CAPITOLUL II	25
CUM MOARE UN <i>DAIMYO</i>	
CAPITOLUL III	33
MAMA CAVALERULUI TUFAN	
CAPITOLUL IV	41
CAVALERUL NEBIRUIT ȘI MESAGERII DIN YEDO	
CAPITOLUL V	49
CAVALERUL STÂNCĂ-NECLINTITĂ PRIMEȘTE	
ULTIMUL SEMN DE PREȚUIRE DIN PARTEA	
STĂPÂNULUI SĂU	
CAPITOLUL VI	55
CLANUL SE PREGĂTEȘTE SĂ APERE CASTELUL	
CAPITOLUL VII	63
LEGĂMÂNTUL E PECETLUIT	
CAPITOLUL VIII	71
NECAZUL UNEI TINERE DOAMNE	

CAPITOLUL IX	79
PURTAREA NEDEMNĂ A CELOR DOI CONSILIERI	
CAPITOLUL X	85
ÎNTÂMPLAREA DE LA HANUL „CRIZANTEMA REGALĂ”	
CAPITOLUL XI	97
POVESTE VECHIE DE CÂND LUMEA	
CAPITOLUL XII	105
CAVALERUL KIRA	
CAPITOLUL XIII	109
DIVORȚUL CAVALERULUI STÂNCĂ-NECLINTITĂ	
CAPITOLUL XIV	115
POVESTEA DOCTORULUI CĂSUȚĂ-CU-FLUTURI	
CAPITOLUL XV	129
CIUDATA ÎNTÂMPLARE A CAVALERULUI COASTĂ-ÎNALTĂ	
CAPITOLUL XVI	139
ZEUL VULPOI	
CAPITOLUL XVII	151
VOLBURĂ ASCULTĂ O DISCUȚIE DE TAINĂ	
CAPITOLUL XVIII	159
CAVALERUL NEBIRUIT FACE UN ACT DE DREPTATE	
CAPITOLUL XIX	163
ZESTREA DOMNIȘOAREI MOLCOMĂ	
CAPITOLUL XX	171
CAVALERUL STÂNCĂ-NECLINTITĂ VÂNTURĂ OREZUL	

CAPITOLUL XXI	181
MAMA CAVALERULUI COMUNAL	
CAPITOLUL XXII	197
DOMNUL CÂMPIE-NOBILĂ	
CAPITOLUL XXIII	203
CAVALERUL STÂNCĂ-NECLINTITĂ PLEACĂ LA YEDO	
CAPITOLUL XXIV	209
SCRISOAREA CAVALERULUI SECURE CĂTRE SOȚIA SA	
CAPITOLUL XXV	215
ÎNTÂLNIREA DE LA TEMPLUL DE PE COLINA PRIMĂVERII	
CAPITOLUL XXVI	219
CAVALERUL SOLZ ȘI FAMILIA SA	
CAPITOLUL XXVII	225
STÂNCĂ-NECLINTITĂ ÎI CERE IERTARE SOȚIEI SALE	
CAPITOLUL XXVIII	229
MISIUNEA CAVALERULUI DESIȘUL-ȘOIMULUI	
CAPITOLUL XXIX	233
CAVALERUL TUFAN-ROȘU ȘI STICLA LUI DE SAKE	
CAPITOLUL XXX	243
ÎNTÂLNIREA DE RĂMAS-BUN DINTRE CAVALERUL STÂNCĂ-NECLINTITĂ ȘI PRINȚESA GIUVAIER-FĂRĂ-PRIHANĂ	
CAPITOLUL XXXI	251
PREGĂTIRI PENTRU ATAC	

CAPITOLUL XXXII	259
CAVALERUL TUFÎȘ-PITIC	
CAPITOLUL XXXIII	263
DARUL CAVALERULUI STÂNCĂ-NECLINTITĂ	
CAPITOLUL XXXIV	267
RĂZBUNAREA	
CAPITOLUL XXXV	271
COMENTARIILE GLOATEI	
CAPITOLUL XXXVI	277
CAVALERUL TUFAN-ROȘU CÂȘTIGĂ TOATE INIMILE	
CAPITOLUL XXXVII	285
CONVOCAREA UNUI MARTOR	
CAPITOLUL XXXVIII	291
JERTFA DE TĂMÂIE	
CAPITOLUL XXXIX	303
RONINII SE ALĂTURĂ SENIORULUI LOR	
CAPITOLUL XL	309
ÎNTOARCEREA EXILAȚILOR	

CUVÂNT INTRODUCTIV

Viața unor povești se lasă cuprinsă în spațiul delimitat de două coperte, spațiu ce este în mod paradoxal mărginit și infinit în același timp, însă există alte povești a căror vitalitate le dă forța să evadeze din determinarea unui act creator singular pentru a fi repovestite iar și iar. Povestea celor 47 de ronini se numără printre acestea din urmă.

În Japonia, răzbunarea istorică a roninilor seniorului Asano Takumi-no-kami Naganori din timpul shogunatului lui Tokugawa Tsunayoshi a dat naștere unei adevărate materii narative, pe numele său Chushingura. Epopeea celor 47 de ronini a făcut obiectul mai multor romane, a intrat în repertoriul teatrului de păpuși tradițional *bunraku* și a teatrului-dans *kabuki*, a cunoscut numeroase producții cinematografice și ecranizări pentru televiziune, ceea ce face din Chushingura una dintre cele mai iubite și vii povești japoneze.

Faptele istorice eternizate de extraordinara vitalitate a acestei povești sunt următoarele: în anul 1701 shogunul îl însărcinează pe nobilul (*daimyo*) de Ako, Asano Naganori să se ocupe de primirea unor trimiși imperiali din Kyoto, în timp ce maestrul de ceremonii (*kōke*) al shogunului, pe nume Kira Kōzuke-no-suke Yoshinaka, primește sarcina să-l îndrume în chestiuni de etichetă.

În mod inexplicabil, chiar în ziua recepției din castelul din Yedo, *daimyo* de Ako își scoate sabia și încearcă să-l ucidă pe Kira. După acest acces de furie – a cărui pricină se presupune că ar fi fost o insultă din partea maestrului de ceremonii –, este condamnat la moarte prin seppuku, îi sunt confiscate domeniile, iar samurarii săi ajung ronini.

Întrucât nobilul Kira scăpase nepedepsit, la aproximativ doi ani după aceea, un grup de 47 de ronini care fuseseră în serviciul lui Asano, condus de Ōishi Kuranosuke Yoshio, samurai de rang înalt din clanul de Ako, pătrund în casa maestrului de ceremonii și-l execută, după care îi duc capul retezat la mormântul stăpânului lor. Apoi toți cei 47 se predau autorităților, fiind condamnați la seppuku. La puțin timp după aceea, se supun pedepsei, luându-și viața împreună, în aceeași zi.

În literatura japoneză, gesta Chushinguriei se declină în mai multe versiuni narative¹, iar cea prezentată în ediția de față se bazează pe o traducere englezească de secol XIX a romanului *Iroha bunko* de Tamenaga Shunsui.

Textul de la care am pornit, *The Loyal Ronins*, se înscrie el însuși în logica repovestirii, fiind mai degrabă o readaptare pentru publicul occidental a romanului lui Tamenaga Shunsui decât o traducere fidelă. În 1880, în momentul în care Shiuchiro Saito și Edward Greey își publică traducerea, literatura japoneză era, practic, necunoscută în lumea occidentală. Cu excepția unui volum de vechi legende, niciun autor nipon nu fusese tălmăcit, astfel că traducătorii se văd confrunțați cu o responsabilitate majoră, aceea de a oferi Occidentului o carte de vizită a spiritului japonez.

¹ Amintim romanele *Kanadebon Chushingura*, *Ako shijushichishi den*, *Seichugishi Meimeiden* și *Iroha bunko*.

SABIA E SCOASĂ DIN TEACĂ

În noiembrie 1698, pe vremea cărmuirii shogunului Tokugawa Tsunayoshi, mai-marele Sfatului Bătrânilor din Yedo a fost înștiințat oficial de faptul că urmau să sosească trei trimiși imperiali de la Curtea din Kyoto. Odată cu vestea, primi și ordinul să numească doi funcționari care să-i întâmpine. El îi alege pe seniorul Câmp-în-Lumina-Dimineții¹, prinț de Ako, și pe seniorul Fântâna-Broaștei-Țestoase, amândoi *daimyo* sau prinți de același rang, care urmau să se afle în subordinea lui Kira², Marele Maestru de Ceremonii (*kōke*) al shogunului.

Acest Kira nu era un *daimyo*, fiind întru totul străin de adevăratele principii ale nobleței. Era un om lacom, lipsit de scrupule și trufaș în exercițiul funcțiunii. Primi cu un aer disprețuitor darurile pe care i le aduseseră cei doi seniori, după cum cerea tradiția. Li se adresează cu o îngâmfare abia mascată. Cei doi nobili îndurără la început purtarea lui cu o demnitate plină de calm; dar mojicia lui deveni atât de insuportabilă, încât ei se hotărâră într-un sfârșit să se răzbune și ajunseră până acolo încât să-și pună în minte să-l ucidă.

Cavalerul Câmpie-cu-Trestii, primul consilier al seniorului Fântâna-Broaștei-Țestoase, aflând de jignirile la care stăpânul său fusese supus, îi făcu în taină o vizită

¹ În japoneză, Asano Takumi-no-kami Naganori.

² În japoneză, Kira Kōzuke no suke Yoshinaka.

lui Kira și-i intră în grații coplesindu-l cu daruri; ca un iscusit diplomat ce era, îl făcu să creadă că aceste daruri îi erau trimise direct de stăpânul său. El reuși astfel să îndepărteze nenorocirea care se abătuse asupra casei lor.

Cavalerul Stâncă-Neclintită¹, primul consilier al seniorului Câmp-în-Lumina-Dimineții, nu avu norocul acesta. Aflând că stăpânul său fusese ales drept unul dintre nobilii însărcinați să-i primească pe emisarii imperiali, se simți tare neliniștit, căci știa prea bine de ce faimă se bucura parvenitul de Kira. Pe de altă parte, întrucât era și cârmuitorul castelului Ako din provincia Harima, aflat la aproximativ 500 de kilometri de Yedo, nu-și putea părăsi postul pentru a merge să câștige el însuși bunăvoința Marelui Maestru de Ceremonii în favoarea stăpânului său.

După ce cântări situația pe toate părțile, trimise după un samurai din clanul Ako, pe nume Fântână-Nouă și îi spuse:

— Vreau să plecați chiar acum spre Yedo. E vorba despre o însărcinare deosebit de însemnată. Sunteți gata de drum?

— Da, seniore, răspunse cavalerul. Sunt gata să vă servesc în orice moment din zi sau din noapte.

— Cum nu se poate mai bine, zise Stâncă-Neclintită. Apoi adăugă, coborându-și vocea:

— Am aici o scrisoare și bani pe care vreau să îi fac să ajungă cât mai repede cu putință în mâinile consilierilor prințului nostru, cavalerii Poartă-Săgeată și Viță-de-Lac. Ei vor găsi în scrisoare instrucțiuni să solicite o întrevedere între patru ochi cu Kira și să-i dea acest aur, 200 de *rios*, ca și cum ar fi din partea stăpânului nostru. Îi rog să nu negligeze această misiune în niciun fel, căci asta ar putea aduce pagube însemnate stăpânului nostru.

¹ În japoneză, Ōishi Kuranosuke Yoshio.

CAPITOLUL II

CUM MOARE UN DAIMYO

*Man-rio (planta celor zece mii de boabe de aur)
Crește și se pripășește sub troienele iernii.
Nedreptatea făcută stăpânului său scoate la iveală
Și face să sporească devotamentul samuraiului.*

Astfel scria prințul Ako, într-o dimineață de decembrie, cam la două săptămâni după întâlnirea sa cu Kira. Nobilul, înveșmântat cu straiile sale oficiale, se afla în cabinetul său, ingenuncheat în fața unei măsuțe de scris, ocupat cu ticluitul versurilor. Chipul său nu trăda nici cea mai mică neliniște legată de hotărârea Sfatului Bătrânilor, ce se lăsa încă așteptată. Pe masa lui de lucru se găseau câteva volume de poezie, un bețișor de scris cu însemnele sale, pene de șoim crestate și ferecate într-un cerc, câteva pensule sprijinite pe niște portpensule lăcuite și un vas mic de metal emailat conținând apa cu care își subția cerneala.

El ținea cu o mână sigură mânerul de bambus al pensulei de scris și trasa caracterele cu mișcări iscusite. Când își termină poemul, întoarse capul și aruncă o privire spre verandă, unde, într-un vas de porțelan, se afla obiectul inspirației sale, un fir din planta numită *man-rio*, pe ale cărei frunze strălucitoare se strânsese

zăpada nopților trecute, oferind un contrast subtil cu buchețelele de boabe roșu-sângeriu ce atârnau delicat de deasupra. În timp ce el privea într-acolo, soarele ce se ridica deasupra liniei orizontului își arunca razele oblice peste întreaga scenă și cristalele de zăpadă scânteiară ca niște ciorchini de stele.

Pe când stăpânul casei se îndeletnicea calm cu această ocupație calmă, oamenii lui erau într-un du-te-vino continuu, văzându-și în liniște de treburile lor. Nu se putea auzi niciun cântec din bucătărie, nimeni nu îndrăzne să vorbească cu voce tare, nu puteau fi deslușite în toată casa decât șoapte. Intrarea principală era ferecată. În fața ei fusese ridicată o barieră temporară din bambus ca semn că prințul era în arest la domiciliu. Un prieten de familie ce se constituise garant voluntar pentru prinț era responsabil pentru tot ce se întâmpla; el hotăra cine putea să intre sau să iasă din casă. O mare tristețe plutea asupra întregii gospodării, dar stăpânul ei era singurul care nu tremura de frică.

Pe când el era cufundat în visare, un paravan se dădu laoparte încetișor în spatele lui și prințesa Chip-Frumos, soția lui, își făcu intrarea în cameră. Fața ei era descompusă de grijă. Ea înaintă spre soțul ei, se lăsă să cadă pe podea și, înclinându-se până ce atinse cu fruntea rogojina, spuse cu o voce înecată de emoție:

— Sper că stăpânul meu se simte bine.

DIVORȚUL CAVALERULUI STÂNCĂ-NECLINTITĂ

*Viezurele hăituit face pe mortul.
Atunci când e confruntat
cu un inamic fără scrupule,
Chiar și nobilul trebuie să recurgă la viclenie.*

Cavalerul Stâncă-Neclintită se bucurase dintotdeauna de o reputație fără pată, fiind renumit pentru virtuțile sale. Nimeni nu putea să-și creadă ochilor văzându-l cum se risipește cheltuind absurd și bând peste măsură. Cu toate că vecinii lui dădeau din cap dezaprobator și cârteau în taină despre purtarea lui din ultima vreme, preabuna lui soție nu îi spusese niciun cuvânt de dojană și nu lăsa să i se ghicească nici din gesturi, nici pe față mirarea îndurerată față de această bruscă schimbare de moravuri.

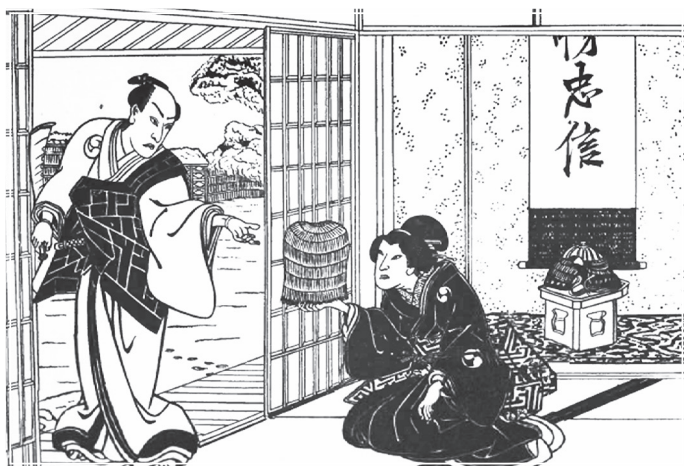
Într-o dimineață de decembrie, după ce cavalerul lipsise de acasă toată noaptea, ea îl zări urcând împleticit cărarea ce ducea la casa lor. Imediat, se grăbi să-i trimită pe cei doi copii mai mici în camerele lor, pentru că nu ar fi vrut să-l vadă pe tatăl lor în halul acela de decădere.

Cavalerul Stâncă-Neclintită intră în casă fără să-și scoată sandalele și, prăbușindu-se deodată pe podea, îi spuse soției sale:

DIVORȚUL CAVALERULUI STÂNCĂ-NECLINTITĂ

Se îndreptă spre ușă. Îndată soția lui luă de pe jos casca de ronin și i-o întinse spre genunchi, spunându-i:

— Onorabilul meu soț, vă rog să o purtați. Aveți o mulțime de dușmani prin preajmă.

Cavalerul Stâncă-Neclintită se întoarse spre ea și zise:

— Ajunge. Gata cu vorbăria. Am să vă dau o scrisoare de divorț și va trebui să vă întoarceți la tatăl dumneavoastră. Dacă voiți, vă îngădui să luați asupra dumneavoastră grija celor doi mezini ai noștri. Servitorul meu, Șapte-Norocos, o să vă însoțească.

Înainte ca ea să poată să articuleze vreun răspuns, el își puse casca și coborî, împleticindu-se, pe cărarea din fața casei. Soția lui îl privea cum se îndepărtează ca și când tocmai se trezise dintr-un vis.

Când vecinii aflară vestea și o văzură plecând cu cei doi micuți, își șoptiră unul altuia:

— Cavalerul Stâncă-Neclintită și-a pierdut probabil de-a binelea mințile.

CAPITOLUL XX

CAVALERUL STÂNCĂ-NECLINTITĂ VÂNTURĂ OREZUL

*Trecerea timpului macină munții
astfel încât dintr-un munte înalt
nu rămâne decât un mușuroi.
Puține sunt acele jurăminte
care rezistă la proba timpului.*

Într-o zi călduță de aprilie, cavalerul Stâncă-Neclintită stătea în biblioteca lui, meditănd asupra ultimilor vești pe care le primise din Yedo.

— Acum nu ne mai rămâne de făcut decât un singur lucru, spuse el gândind cu voce tare. Kira a renunțat la garda pe care i-o asigura fiul său, deci e limpede că nu mă mai consideră o amenințare. Acum am să pun la încercare fidelitatea părtașilor la jurământ; iar după ce voi fi vânturat orezul și voi fi despărțit bobul sănătos de neghină, am să plec la Yedo și vom pune în aplicare planul pe care îl am de atâta timp în minte. E mai mult ca sigur că Kira nu ne va oferi prilejul să-l atacăm în plină stradă. Deci trebuie să-i luăm palatul cu asalt și să ucidem viezurele în propria lui vizuină. Dacă nu ar fi făcut rost de plan cavalerul Câmp-din-Fața-Falezei, am fi fost nevoiți să

ne căutăm drumul pe băjbâite. Acum însă cunosc toate cotloanele și ungherele casei dușmanului nostru ca în palmă, mai bine decât le știe chiar el.

— Onorabile stăpâne, i se adresează servitorul său de pe hol, cavalerul Secure și cavalerul Comunal doresc să vă vadă.

— Să intre.

După ce musafirii intrară în cameră, cavalerul Stâncă-Neclintită strigă:

— Bine ați venit, prieteni! Cavalerie Comunal, presupun că v-ați supărat că v-am bătut ultima oară când am jucat împreună și că ați venit să vă luați revanșa. Iar cavalerul Secure vă însoțește de bună seamă ca să vă asiste cu sfaturile lui.

Oaspeții se așezară în genunchi foarte aproape de el, și cavalerul Comunal răspunse:

— Nu, cavalerie Stâncă-Neclintită, vrem să discutăm ceva mult mai important. Ne bucurăm că v-am găsit acasă.

